Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШИНАРА, 12 июль, 1977 шу. ● № 83 (5750). ● Мах 2 кеп.

ЙIАЬХХАЧА ХАНА ДОЛА ДЕКХАР

Массеск ди мара даьлиндаг юбилейин, СССР кердача Конституце проект ювцича шера июлларIа ах шу дIадоладенна. Берригача мехка санна Нохч-ГIалгIайчен къаьхьегамхоша чIоагIа деган айденен хьаьбаьлаьшш тIаийнар СССР Керттера Закона проект. Цар массанне а хьоьбал а ю хьал а лоцу КПСС ЦК майкин Пленума решенеш, Пленуме КПСС ЦК Генеральин секретара Л. И. Брежнева ян доклад. Политически боккха лаарIхIам болча цу документанна деган айдаьча вай автономин республика къаьхьегамхоша хIара денна шерагIа йоаржаю уьх шерен бIарчуча пятилеткин заданеш хьаьл хьаьхха хоачашьпара тIехьара социалистически яьх.

Хаьна хьаьхха хоачашьвай продукци маьхьала яккхаьра кIг бетта план, хьаькха боаьхма планна совгIа 11,5 миллион сома маьхх продукци енцай, промышленносте къаьхьегама овсарле лаьхьара заданеш 101,9 процент хоачашьвай.

Из деррига а хьаьннидг КПСС областной комитете лелабу боккха организаторашна - политически болх, хьаькха боаьхма довл деагга тоаьдара чаьхдоаьха комплексин гIуолаьхаш баьхьан долаш. Из да вай предприятей коллективашна шоаш ца кхоьш къаьхьегарах, эггара хьаьхха хьаьхле лелечча заводий, промыслий, гIишлошьеча организацей дика вIаштIехьбаьхьхьаьн вайдаеш баьча балхах хьаьннидг. Цу предприятех и Ленина орден леламу «Грознефть» объединенен, Октябрьскин революцин орден леламу «Красный молот» завод, СССР 50 шу дизара цIеарIа йоаьа химической завод, Н. Анисимова цIеарIа йоаьа механдаьтта чаьхдоаьха завод, «Промавтоматика» Илма-производственни объединенен, «Союзавтомаьхстроя» опытно-экспериментальни завод, Ермоловскин ДОК, «Чеченкиргушводстрой» гIишлошьеча управленне вьшкабетонни хIамаш ю завод, «Консервилодоовощ», шурий производственни объединенений.

Баьхьа уьх лемошка хиннаьча КПСС обкома VI пленуме белгал ма-лаьхьара, массанаьхьа а баьн иштта лиьа, индустре болдолшкара хIанзарча хана дIабеьхьача тайпара бехьтоклам кхетабеш боьх. Уьклаьа ютара хьаьла алда деза тIехьаьсаьча предприятех. Уж тIа-тIа кIезнигаш, хулаш яле а, хIанз а тIехьа йоаьаш в.

ХIанз, — белгалдаьр КПСС обкома пленуме, — Конституце проект ювцаьн ишаьл керда творчески хьинарг уйлен аьеннича хана, вай декхар да лаьхьа толамаш дIаьгIаьргIа совгIа, юбилейин шера тIаийна социалистически декхарашца хIара отрасло, хIара предприяте, цехе, участка, хIара болхлоьчо хоачашцанга IалаьнидагIа йоаьаш йоаь торонашь хьагучаьнга а царех биьза пайда ина а. Из дарс дIадаккха деза кIаьйсьа предприятеш, мисала, цементни заводи кога гIирс бу фабрикен тIехьаьсиьга. Цуо совгIа тIехьаьса организацеш кIезнига ш гIишлоьш ечи, юрта боаьхме — 36 колхозин совхозин хоачашьлаьш хьаьйбай продукташ яхара ах шера заданеш, 20 гIишлоьш хьаьлго организацин доархIаьнцц яьх бетта планах.

Партийни организацеш декхарийна я тIехьаьсача хIара участка хьал дика тахка а тесна уьх гарггарча хаьа цигара гIуолаьхаш тоаьле.

ХIара коллективна тоаьлаьшка тахан дукха гIуолаьхаш латт балха эффективности дикаьн тоаьра. Уж чаьхдоаьха эггара хьаьхха гуча хила беза коммунистна аьлца мичХ. Из боьлхо вале а министр, IкIмазо е колхозан вале а, цо эггара хьаьла ма-лаьхьара шийна чIаьнилла декхар дезза хоачашцар, кхиьбараш шийна тIехьабоахийга дI.

Парте обкома пленуме дакъаьлаьцирий сатем боабеш да шоай планаш социалистически декхарашн хоачашца цаьеш промышленносте 126 коммунисти, 234 комсомолеш хилар.

Баьхьа партийни организацешца из гIуолаьх лов. «Болх дикаьгIа бе», «тIехьабусаьрашца хила йиш яц» яхаш тIа а хьехаш цхьаьйолча партийни организацеш шоай терхама кIаьлкара бувлийг хIара коммунисте болх, кIоьрта тахкан из е кхьвоьла коммунист тIехьависара бахьанаш, хIаранегара доаттIар хьадехан.

Коммунисте сахкетаме, хьинаре иккъ лацар массанедьа а лоархIам болаш да. Цудувла хIара партийни организацин дукхаьгIа тоаьлаьшкара е из цIий чаьеш ше лелдеча а шийна гонахьарча а гIуолаьхаьта бехьтоклам хеташ хьаькхебара, цар хьинар дукхаьгIа деГIаьухаргдоаьа гIуолаьхаш а деш.

Ростовчеиашца дIадоаьлаьлла «тIехьабусаьрашца боаьшш бе болх» яхаш гIуолаьх вай республике хIанз шерра дьаьржад. Цар опыт яхьы а шерагIа юкъйолаьяра де деаьрий мероприятеш чIоагIаьшй парте обкома VI-ча пленуме. Цу хьакъеьха доккхийн бехьтоклаьмех декхарашца партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацешта, хьалха тIехьоьжма организацийна хьалхашка.

«тIехьабусаьрашца боаьшш бе болх» яхь болам лоаьнича ханара кампаньн а йоаьаш боаьхьа хьаьбечара йIаььлаьча хиннаьйоаьа вай программина а.

Баьх бутт за мара йисаьш Сийлахь-боккхача Октября 60 шу дизаьн. Вай республика къаьхьегамхоша белгалдаьдг цу баьшка-ликача юбилейна дIхьа ма-доагIаьрга накъаьдахара доаьа шоай декхаьрашца. Республика промышленнеча болхлоьнна йоаь дезнаьш яте бетта планн хьаьла хьаьхха а я. ю планаш совгIа 15 миллион сома продукци яьа, кIезнига боаьхме къаьхьегарашца 7 ноябрь тIаьхьоачуьн алат 175 эзар тонн, картоплан — 7, шекара свекла — 200, бьаьлаьдарш — 124, соеш комарашн — 56, шура — 73,3 эзар тонн, фуаш — 65 ман, тха 1200 тонн дакхха деза.

Промышленносте 45 предприяте, 155 пехн участкоьн, 9 эзар къаьстаьлаьста болхлоьнна ка Сийлахь-боккхача Октября 60 шу дизаьра шин шера планаш хоачашца а я. ю вахьаьбаьхьа кийчаьш.

Из баьшка-лиьна патриотически гIуолаьх балха тIа-тIа кердача участкашца, кхьаьстаьстаьча болхлоьнна хьаьлаьцоьнца, хIара предприяте, гIишлошьеча организацеш — массанаьхьа а партийни организацеш, кулгалаьоша IалаьнцIа деза.

Массанне а толам баьккхар хьаьнг дезаьн хилар комсомолин хьаьлаьсьчу, ломалаьра гIуолаьх да. Цун бала болаш да заводо е гIишлоьхьа хьаьлеча, колхозе е совхозо толам баьккхар. Къаьхьегане хьаьхха латтарий из баьшка-ликача ламаьл белгалъеш КПСС ЦК Генеральна секретара Л. И. Брежневна московски автозаводлаьнца вIашагIкхийтача хана белгалдаьр: «Иштта я вай социалистически строй, дикача, боьхьоца хьаьла латтача болхлоьчо дуьхьал къаьхьеган безаьш дисциплина болаьш хилар тоьъаг даьл, цунгара хьаьдоаьГIан хила деза хьинар, кIезнига гIуолаьх хьаьнг долаьш цун боьлхо еш хилар, бригаде а, цехе а, е бIарчуча предприяте а болх тIа-тIа дикагIа лелаьра яьхча гIертинера».

Цу тайнарча бергаьтча гIуолаьхаьта кхача гIертьинга гучадоаьл хIара денна советски паьхьа вахарца. Из къаьстта чIоагIа гучадьлаьр социалистически яьх, цун дукхахча шерлаьча формаьца. Производства лозунг хиннаьа ца Іешш саг а оамаьл боаьш а хиннаьа дIаьгIтад: «Лаьхха эффективности дикаьн бахьан къаьсам лоаттабеча — улаьра цхьаьккха а тIехьавусар воаьшш» яха лозунг.

ЦХЬАККХА А ТIЕХЬАВУСАШ ХУРГВАД

КПСС XXV съезда решенеш кхочачан а еш къаьхьегам ба Назрановски трикотажни фабрика боллхой.

Оаха хIинз болх бу «Цхьаькха тIехьавусар ма-гIийтIа!», «Болх дикагIа бе, эффективности дикаьн лаьхьеI» яхачи девизегIа. Тха коллективе таханарча денга 295 саг коммунистически къаьхьегам ударишки 62 саг социалистически яьхь котвальнен ва. ХIаьта 765 саг пятилетка шоллагIча шера план ханал хьаьлха кхоачашьяра тIехьа къаьхьегаш ва. Массе а мехте хьоьхан луш ба коммунисташ.

Балха эггара доккхагIдола толамаш доаьлан ба кьона коммунистаьн КПСС чIеналлера кандидатаьш бола вязаьлцаьш: Дарсигова Диба, Орцханова Ева, Барахоева Зара; шевеш-мотористаш: Султыгова Фатима, Нальгиева Тамара, Халуьзаева Люба, иштта кхьбараш.

ХIара денна бригадашца беседаш ю агитаторашен политинформаторашен. Фабрика агитколлективна кулгалдеш на КПСС чIеналлера кандидат, вокхагIолла инженер Шадиев Юсеф. Политинформаторий коллективна кулгалдеш кьона коммунист, мастер Мальсагов Бек-хан ва.

Со фабрика шийна цех контролер я, тха партгруппе 12 коммунист ва. Уж берригаш а производства хьаьхалатташ ба.

Фабрика коллективо продукци-маьхьала яккхаьра хьаьлаьрча ах шера план ханал хьаьлха хоачашьвай. Оаха тхоаьшта хьаьлхашка декхар отгаьдаьй коллективе цхьаьккха а тIехьавусар ма хилийта аьина. ХIанз массайогна цеьаьнка кергдача Конституце проект а юнашш. Ерригача фабрика боллхой Октября 60 шу дизара толамашца накъаьдаха, кийчаьш ба.

В. ЕЛЬКОВА,
Назрановски трикотажни фабрика контролер.

Октябра 60 шу дизара накъаьдолхаш

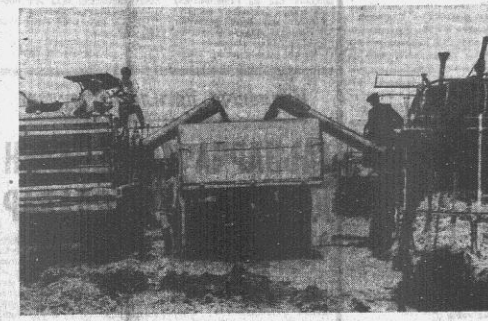

ХАНАХ БИЗЗА ПАЙДА ЭЦ

Дуккха халонаш хьаьлхашка уьтташ «Грозненски» совхоза шоллагIча отделене кIошка болхаш дерзийта уьх шерара даьотгамо. Еррига техника дика кийчъаьь яле а ший хаинаьъ ялаташ хьаьхха дIаьдолабала торо хилаьнзар механизаторий, доIаш хилар баььан долаш.

19 июне болабир болх, бакъда цу дийнаьъ а я из юкъаьгIа бьаьккхар йоачано. Цуо тIехьаьгIа шин кIира вIаштIа кIезнигаш кIезйача ханнка мара болх бе торо хиланзар. Иштта доккха зе хилар цоззе ша тохьрах. ДогIо, михо, шаво IодьIар ялат.

Цхьа минута ха йоаь йиш йоаьаш эттар хьал, цудузьь комбайнаш кхаьта юкъе ютар, кIезнига довсара яхча юха я болх дIаьдолаберболаш. Иштта Іаламіда кьузаш механизаторашца жаткашца хьекхар 400 гектар мухх, хIаьта кха йисторашкера муд хьош дуьхьал комбайнашца хьекхар 30 гектар гурахьа дийна кхиьдола ялаташ. Деррига чуза деза ка болх ялат 2500 гектар хилара уйла йинча, доадама бицар баь болх.

Массеск ди хьаьхха хоаттам тоаьелар. 4 июле мухх дIаьйначч хкай тIа ялар отделенера еррига 13 комбайн. Іодижа уьла ялат чуза хала да. Из ураоттадеш ялна приспособлешш а ехка комбайнашка боьх байта кIоьрах хIамз хиланзар. ТIаккхя соцам бир шта деррига ялат цхьаь оагIорахьа хьакха.

— Цу гIуолаьхо балха оварде 40 процент лохьо, — йоаь комбайнера Даниесенко Василе. — Дале а, алат да ца дойтар дуьхьа дарсIар оаха цхьаь оагIорахьарг ялат а хьоьхаш, вокх оагIорахьа ма хьоьха а ца хьоьхаш комбайнашца дIакхуйна. Болх дуьхьагIа бор а ялат кхай тIа на дита торо ду ку гIуолаьхо.

ХIанз кхай тIа бисш цхьа ка. Цуо совгIа болх а во дIаьдоан. ПланагIа 9,7 гектар ялат хьаькха дезача комбайнерашца Ушухов Одлхазарг, Проценко Ивана шоай сменин заданеш 140 — 150 процент кхоачаьнцю. Царех дуьхьа тIехьабисаш кхьбараш в.

Ялат чуэнача совхоза новьсостала бьаькка6 № 1436 йолча Грозненски автоколонна шофераш. Цар иш боа «ЗИЛаш» цехаддаш дIа-юха дел комбайнаш тIара ялат хьатта дIаьхьуьхьаш. Ялаташ дIаькхьарца мел ваьвучина Іалаьшьъь я цар мацивиш. Наькьъашка Іоухийташ дойтар ялат. Автомобилисташца юкъе яьржай социалистически яхь. Хьалдарча дийнаьъ ну яхье котвальар Нагомерзаев Одлхазар. Ер ялхлаГа шу да из уьх совхозе ялат чуэнча новьвостал де уьх. Цудузьь цунна дика довз цхьаьзара наькъаьш.

Дика вIаштIехьбаьккхаг отделене кхьаьстаьна наха салаГа мотгиг кийчьелга. Геттара дика хьалаш да хьу дIаеГIача мотгиг йолча areп стане. Пийкачча хана салаГа йиш я цу гIаний ІиндагIе, массаза а лоьхтаду шийла хий, столове йолаш я массайолча хана шийла комнот, минералын хий. Кхоаза ду механизаторашта Оаяха кхача.

Моцала чIоагIа хинна на Іеш, чама а мерзи кхача кийчбе мог кулинарашта Вахиева Зинайда, Исаева Дешена, Агаева Самийтана, Калиева Естайна.

Кхы цхьаьькха а да: хIанз ялат чуэнарца цхьана ухзаьа йоаьхо ю хьаГIадоагIача шера хуроблоча хьаьвзьаьл. Комбайнашта тIехьа хьагулду ча, царна тIехьа дел иохараш тIехьатайса тракторашн. Механизаторашца Нанаев Гелаие, Исупхаджиев Абдсолтана, Гехаев Рашида дика ду оахам. Цьаьн дешаьца аьлча, «Грозненски» совхоза шоллагIча отделенерта механизаторашца Іанз бизза пайда эн дика енача хана хIара минутах, сахьатах яйна ха хоаттаетаотте Іергаш, деррига бIаьхьн комплексагIа ду.

А. ШАМСУТДИНОВ.

СУРТАШ тIа: юбилейин шера хьийкъа ялат пахьадаш хьаьхлухьаш да; шофер Нагомерзаев Одлхазар.

Н. ЛИТОВЧЕНКО сурташ.

ХЬАЛХАЛАТТАРАШЦА НИЙСЛЕ!

1977 ШЕРА ЯЛХ БЕТТА ЭГГАРА ДИКАГIА ХЬОКХАМАШ ДАЬХА ДОЯРКАШ

(Цхьан Іаттагара юкъера лаьрхIаьча яьккха шура—килограммашца)

Астамирова М. — Сунженски района «Путь к коммунизму» колхоз	2465
Моксеева А. — Шелковской района «Путь к коммунизму» колхоз	2408
Умхаджиева М. — «Горец» совхоз	2361
Хажбахмадова З. — «Юбилейный» совхоз	2195
Наклаева Х. — «Горец» совхоз	2179
Чагаева С. — Гикаловски ОПХ	2157
Магомедова С. — Шелковской района Ленина цIеарIа колхоз	2100
Абакарова К. — «Ермоловский» совхоз	2070
Курдаева М. — «Ермоловский» совхоз	2056
Картоева А. — «Советский» совхоз	2004
Хабилаева М. — «Горец» совхоз	1994
Джамбулатова Н. — «Ермоловский» совхоз	1992
Мурадова Т. — «Восточный» совхоз	1981
Тимурзиева Р. — «40 лет Октября» совхоз	1976
Умарова В. — Шалински района «Джалка» совхоз	1962
Проняна А. — Шелковской района «Путь к коммунизму» колхоз	1961
Лобазанова Х. — Наурски района «Россия» колхоз	1946
Шавова З. — Шелковской района «Красный пахарь» колхоз	1917
Шахгириева Я. — «Ермоловский» совхоз	1910
Хатаева В. — «Восточный» совхоз	1905
Ибрагимова Л. — Гикаловски ОПХ	1897
Мизикаева Л. — Наурски района «Красное знамя» колхоз	1874
Паранина А. — Гудермесски района «Джалка» совхоз	1855
Далудбекова Л. — Гикаловски ОПХ	1853
Уманова А. — «Ермоловский» совхоз	1845
Музаева Я. — «Атагинский» совхоз	1842
Абакарова Т. — Шелковской района «Путь к коммунизму» колхоз	1831
Сандова Л. — «Восточный» совхоз	1825
Заирмева Л. — «Красный пахарь» колхоз	1825
Дурчиева Х. — Шелковской района «Путь к коммунизму» колхоз	1813
Умхоева Е. — «Россия» колхоз	1813
Махматхаджиева А. — «Пригородный» совхоз	1805
Джамбетова З. — «Красное знамя» колхоз	1802
Хайтуева Б. — Гикаловски ОПХ	1787
Кулешова М. — Шелковской района Ленина цIеарIа колхоз	1780
Тушиева З. — Шелковской района «Коминтерн» колхоз	1779
Килаева Я. — «Красное знамя» колхоз	1771
Бугаева Т. — Шелковской района «Червленский» колхоз	1756
Яхьяева Т. — Шелковской района Ленина цIеарIа колхоз	1752
Аушева Т. — «Маяк» совхоз	1747
Аджигайтакиева З. — «Красный пахарь» колхоз	1745
Капустина В. — «Червленский» колхоз	1741
Висикаева А. — «Красное знамя» колхоз	1730
Хамзатова Б. — Шелковской района «Путь к коммунизму» колхоз	1721
Атбергенова А. — «Коминтерн» колхоз	1716
Дадаева М. — «Восточный» совхоз	1705
Костоева Т. — Сунженски района «Путь к коммунизму» колхоз	1700

ЙIАЬХХАЧА ХАНА ДОЛА ДЕКХАР

Массеск ди мара даьлиндаг юбилейин, СССР кердача Конституце проект ювцича шера июлларIа ах шу дIадоладенна. Берригача мехка санна Нохч-ГIалгIайчен къаьхьегамхоша чIоагIа деган айденен хьаьбаьлаьшш тIаийнар СССР Керттера Закона проект. Цар массанне а хьоьбал а ю хьал а лоцу КПСС ЦК майкин Пленума решенеш, Пленуме КПСС ЦК Генеральин секретара Л. И. Брежнева ян доклад. Политически боккха лаарIхIам болча цу документанна деган айдаьча вай автономин республика къаьхьегамхоша хIара денна шерагIа йоаржаю уьх шерен бIарчуча пятилеткин заданеш хьаьл хьаьхха хоачашьпара тIехьара социалистически яьх.

Хаьна хьаьхха хоачашьвай продукци маьхьала яккхаьра кIг бетта план, хьаькха боаьхма планна совгIа 11,5 миллион сома маьхх продукци енцай, промышленносте къаьхьегама овсарле лаьхьара заданеш 101,9 процент хоачашьвай.

Из деррига а хьаьннидг КПСС областной комитете лелабу боккха организаторашна - политически болх, хьаькха боаьхма довл деагга тоаьдара чаьхдоаьха комплексин гIуолаьхаш баьхьан долаш. Из да вай предприятей коллективашна шоаш ца кхоьш къаьхьегарах, эггара хьаьхха хьаьхле лелечча заводий, промыслий, гIишлошьеча организацей дика вIаштIехьбаьхьхьаьн вайдаеш баьча балхах хьаьннидг. Цу предприятех и Ленина орден леламу «Грознефть» объединенен, Октябрьскин революцин орден леламу «Красный молот» завод, СССР 50 шу дизара цIеарIа йоаьа химической завод, Н. Анисимова цIеарIа йоаьа механдаьтта чаьхдоаьха завод, «Промавтоматика» Илма-производственни объединенен, «Союзавтомаьхстроя» опытно-экспериментальни завод, Ермоловскин ДОК, «Чеченкиргушводстрой» гIишлошьеча управленне вьшкабетонни хIамаш ю завод, «Консервилодоовощ», шурий производственни объединенений.

Баьхьа уьх лемошка хиннаьча КПСС обкома VI пленуме белгал ма-лаьхьара, массанаьхьа а баьн иштта лиьа, индустре болдолшкара хIанзарча хана дIабеьхьача тайпара бехьтоклам кхетабеш боьх. Уьклаьа ютара хьаьла алда деза тIехьаьсаьча предприятех. Уж тIа-тIа кIезнигаш, хулаш яле а, хIанз а тIехьа йоаьаш в.

ХIанз, — белгалдаьр КПСС обкома пленуме, — Конституце проект ювцаьн ишаьл керда творчески хьинарг уйлен аьеннича хана, вай декхар да лаьхьа толамаш дIаьгIаьргIа совгIа, юбилейин шера тIаийна социалистически декхарашца хIара отрасло, хIара предприяте, цехе, участка, хIара болхлоьчо хоачашцанга IалаьнидагIа йоаьаш йоаь торонашь хьагучаьнга а царех биьза пайда ина а. Из дарс дIадаккха деза кIаьйсьа предприятеш, мисала, цементни заводи кога гIирс бу фабрикен тIехьаьсиьга. Цуо совгIа тIехьаьса организацеш кIезнига ш гIишлоьш ечи, юрта боаьхме — 36 колхозин совхозин хоачашьлаьш хьаьйбай продукташ яхара ах шера заданеш, 20 гIишлоьш хьаьлго организацин доархIаьнцц яьх бетта планах.

Партийни организацеш декхарийна я тIехьаьсача хIара участка хьал дика тахка а тесна уьх гарггарча хана цигара гIуолаьхаш тоаьле.

ХIара коллективна тоаьлаьшка тахан дукха гIуолаьхаш латт балха эффективности дикаьн тоаьра. Уж чаьхдоаьха эггара хьаьхха гуча хила беза коммунистна аьлца мичХ. Из боьлхо вале а министр, IкIмазо е колхозан вале а, цо эггара хьаьла ма-лаьхьара шийна чIаьнилла декхар дезза хоачашцар, кхиьбараш шийна тIехьабоахийга дI.

Парте обкома пленуме дакъаьлаьцирий сатем боабеш да шоай планаш социалистически декхарашца хоачашца цаьеш промышленносте 126 коммунисти, 234 комсомолеш хилар.

Баьхьа партийни организацешца из гIуолаьх лов. «Болх дикаьгIа бе», «тIехьабусаьрашца хила йиш яц» яхаш тIа а хьехаш цхьаьйолча партийни организацеш шоай терхама кIаьлкара бувлийг хIара коммунисте болх, кIоьрта тахкан из е кхьвоьла коммунист тIехьависара бахьанаш, хIаранегара доаттIар хьадехан.

Коммунисте сахкетаме, хьинаре иккъ лацар массанедьа а лоархIам болаш да. Цудувла хIара партийни организацин дукхаьгIа тоаьлаьшкара е из цIий чаьеш ше лелдеча а шийна гонахьарча а гIуолаьхаьта бехьтоклам хеташ хьаькхебара, цар хьинар дукхаьгIа деГIаьухаргдоаьа гIуолаьхаш а деш.

Ростовчеиашца дIадоаьлаьлла «тIехьабусаьрашца боаьшш бе болх» яхаш гIуолаьх вай республике хIанз шерра дьаьржад. Цар опыт яхьы а шерагIа юкъйолаьяра де деаьрий мероприятеш чIоагIаьшй парте обкома VI-ча пленуме. Цу хьакъеьха доккхийн бехьтоклаьмех декхарашца партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацешта, хьалха тIехьоьжма организацийна хьалхашка.

«тIехьабусаьрашца боаьшш бе болх» яхь болам лоаьнича ханара кампаньн а йоаьаш боаьхьа хьаьбечара йIаььлаьча хиннаьйоаьа вай программина а.

Баьх бутт за мара йисаьш Сийлахь-боккхача Октября 60 шу дизаьн. Вай республика къаьхьегамхоша белгалдаьдг цу баьшка-ликача юбилейна дIхьа ма-доагIаьрга накъаьдахара доаьа шоай декхаьрашца. Республика промышленнеча болхлоьнна йоаь деннаьш яте бетта планн хьаьла хьаьхха а я. ю планаш совгIа 15 миллион сома продукци яьа, кIезнига боаьхме къаьхьегарашца 7 ноябрь тIаьхьоачуьн алат 175 эзар тонн, картоплан — 7, шекара свекла — 200, бьаьлаьдарш — 124, соеш комарашн — 56, шура — 73,3 эзар тонн, фуаш — 65 ман, тха 1200 тонн дакхха деза.

Промышленносте 45 предприяте, 155 пехн участкоьн, 9 эзар къаьстаьлаьста болхлоьнна ка Сийлахь-боккхача Октября 60 шу дизаьра шин шера планаш хоачашца а я. ю вахьаьбаьхьа кийчаьш.

Из баьшка-лиьна патриотически гIуолаьх балха тIа-тIа кердача участкашца, кхьаьстаьстаьча болхлоьнна хьаьлаьцоьнца, хIара предприяте, гIишлошьеча организацеш — массанаьхьа а партийни организацеш, кулгалаьоша Іалаьнца деза.

Массанне а толам баьккхар хьаьнг дезаьн хилар комсомолин хьаьлаьсьчу, ломалаьра гIуолаьх да. Цун бала болаш да заводо е гIишлоьхьа хьаьлеча, колхозе е совхозо толам баьккхар. Къаьхьегане хьаьхха латтарий из баьшка-ликача ламаьл белгалъеш КПСС ЦК Генеральна секретара Л. И. Брежневна московски автозаводлаьнца вIашагIкхийтача хана белгалдаьр: «Иштта я вай социалистически строй, дикача, боьхьоца хьаьла латтача болхлоьчо дуьхьал къаьхьеган безаьш дисциплина болаьш хилар тоьъаг даьл, цунгара хьаьдоаьГIан хила деза хьинар, кIезнига гIуолаьх хьаьнг долаьш цун боьлхо еш хилар, бригаде а, цехе а, е бIарчуча предприяте а болх тIа-тIа дикагIа лелаьра яьхча гIертинера».

Цу тайнарча бергаьтча гIуолаьхаьта кхача гIертьинга гучадоаьл хIара денна советски паьхьа вахарца. Из къаьстта чIоагIа гучадьлаьр социалистически яьх, цун дукхахча шерлаьча формаьца. Производства лозунг хиннаьа ца Іешш саг а оамаьл боаьш а хиннаьа дIаьгIтад: «Лаьхха эффективности дикаьн бахьан къаьсам лоаттабеча — улаьра цхьаьккха а тIехьавусар воаьшш» яха лозунг.

Доакъараш—ма-могга дукхагIа

«Доакъар Іалаьндара — хаьндиза боаьхо» яхача деннаьн болх беш ба укх деноцка вай республика юрта боаьхма къаьхьегамхой.

Укх шера 4 июль тIаьхоачаш шера планн 113 процент кхоачаш а еш республике Іалаьнтийн 79 эзар тонн сенаж. Из доакъар Іалаьндара планн кхоачашьвай республика дукхачча колхозашца.

Йол 42 эзар тонн Іалаьнтийн, укх шера планагIа Іалаьнье еэзш хиннаьчч 25 процент.

Йол кийнарш бакъаьвалаьш квасстта дика вIаштIехьбаьхьа чаьхдоаьх Гудермесски,—Надтеречни, Наурски, Шалински районашка. Цунна цьаьна из тайпа доакъар Іалаьндара планан кхоачашье тIехьдуе Ахмой-Мартановски, Мягкобекски, Назрановски, Сунженски районий боаьхмаш.

Республике массарел хьаьхха бавийн витаминин хьоьар даккхара план кхоачашъьвай Гудермесски районо. Ганга ба из тайпа доакъар кийчара пливаш кхоачашье Ахмой-Мартановски, Наурски, Сунженски, Шелковской районашца юрта боаьхма къаьхьегамхой а. Бакъда, хьаьлш цхьаьгIа доаьлаьше а, Надтеречни Назрановски районашца — 12 процент, Урус-Мартановски — 10 процент, Малгобекски Шалинский —23 процент мара кхоачашьвайяц бавийн витаминин хьоар даккхара шера планаш.

Ахмой-Мартановски, Грозненски, Надтеречни, Шелковской районашца ча Іалаьше доаьлаьд. Из тайпа доакъар 177 эзар тонн Іалаьшде деазаш да республике укх шера.

Денгара денга алсамдолаш да Іалаьнцу доакъар. ХIаьта цьаьн шерен ах шерен кхоачаш хиллад доакъар Іалаьндар дукхьа хIанзчуо тIехьагIа кхы а сихде деза болхаш.

ГОРОДА ПРОПАГАНДИСТАШ ДАГАБАЬЛАР

Укх деноцка КПСС обкома политпросвещене Цларга гуладеннабар г. Грознерча еррига ча предприятешкара, учреждешца, организацешца политическе пропагандисташ. Цига доклад йьча КПСС Грозненски горкома секретара Л. П. Белоглазовас дийцир йIаьхахч 1976 — 1977 дешара шера нтогехи кердача шера хьаьлхашка латтача декхарехи.

Цо белгалдаьккхар «КПСС XXV съезда решенешка хьежжа партийни дешарг декхарех» яха КПСС ЦК сопам хоачаьнца шоллаГIачеи шерий плана а комаша, юхььанцарча партийни организацешца марксистско-ленински дешара къаьхьегамхой кердаг группаш: кокъеозар, ламаьнтий идейно - теоретически боарам лаккбара, дешар лаьра коллективна хьаьлхашка латтача декхарашца дувзара уьх тIехьарча хана цхьаьдола гIуолаьккаш чаьхдаьхьагIа. Шерра бьаржаб городе «Пропагандисто — пятидесятаца» яха болам, цига дакъа лоаьц 2 эзар гарта пропагандисто.

1976 — 1977 шера политически экономически дешара тайп - тайпарча формашца шоай кхетам лаьхбеш хилар 88 эзар сонгIа саг е цул хьаьлхарча шера хиннарел 8 процент дукхагIа, хIаьта нислагIа пятилетка йоаьлучу хана хиннараща нийсбеча 2,5-заа тIех. дешара е боагIа йоаьхо ю локомотивни депо, «Старогрозненефть» НГДУ, Ленина цIеарIа Грозненски механаьлта чаьхдоаьхача завода, СССР 50 шу дизара цIеарIа Грозненски химзавода, «Красный молот» завода партийни комитеташа. Дуькхача даьхье из гIуолаьх иштта вIаштIехьбаьккхар баьхьан долаш пятилетка хьаьлхарчаьнца шоллаГIачеи шерий плана а социалистически декхарашца а тIеккхоачашцеш хьайоаГIа цар коллективашца.

Цунца цьаьна совещане белгалдаьхар политически дешар вIаштIехьдоаьккхача нийслу пIенхаштта кхоачамбоаьцарашца а. Моттигаш нийслу Іомаду дош тIагIоллара дийца а дийце дуташ, тема коллективна вахарца, декхарашца ца юьхьаш. Коммунистически къаьхьегамех экономический школашка занятеш еш даьн дувшаьн хилаш производства эффективность айара, балха дикал тоаьра, хьаьлаьлатта опыт йоаржаьрга дешаш. Цхьаьцаначъь кастката нийслу занятеш тIехьйоаьхаш, лаьдиГIараш кIезнига тIаболаш уьх чаьхйоаьхаш, хIанз а кхоачам болаш пайда нйбац дешара дикагIйолча формех, гойтара пособех, пропаганда технически средствеах.

Политически экономически дешара балха опыташ, цу даьккхе карагIдаьхьарехи а, тема дисарехи дийнар совещане КПСС Ленински районна секретара Ю. В. Мареченкова, Старогрозненски УБР марксистско-ленинизма лардий школа пропагандиста Ф. А. Арсамакова, «Промавтоматика» НПО теоретически семинара пропагандиста В. Ф. Болоусова, № 3 йолча юкъерча школа теоретически семинара пропагандиста Р. К. Мисько, экспериментальни - механически заводе марксизма - ленинизма лардий школа пропагандиста Л. М. Негинске, увахIелено лоараяра министерства теоретически семинара пропагандиста М. А. Сулаева.

ДикагIолча пропагандистех ворхI КПСС Грозненски горкома Сийлен книжка тIа дIаэзнвир, барайттиена Сийлен грамоташ елар.

С. МАЙСИГОВ.

1977 шера 9 июль тIакхоачаш чуийца даьнна ялат

Районаш	хьаьхха ялат сентаьрашца	чуийца ялат проценташца	цунах хьаькхарг ярдаьнна долаш проценташца	ярда ялат проценташца	кьаьхьхох ларар проценташца	Цхьан дийцира ялат проценташца
Шелковской	11327	100	80	70	74	6,5
Гудермесски	4439	35	43	66	30	3,8
Наурски	139	12	—	100	12	5,7
Грозненски	10580	52	77	69	36	4,7
Ножай-Юртовски	21150	50	67	64	32	4,4
Надтеречни	4640	31	47	62	19	4,3
Ахмой-Мартановски	6870	81	30	90	73	4,1
Шалински	2270	26	47	59	23	3,8
Мяргобекски	7055	26	29	84	21	3,6
Сунженски	2380	39	99	57	22	3,5
Урус-Мартановски	8375	56	69	66	24	3,2
Веденски	252	19	10	91	17	1,8
Назрановски	920	8	41	66	5	1,3
Республике гIолла	83447	44	59	70	30,6	4,04

СВОДКА

(план проценташца)

Районаш	Йолча бакъаьлаьш	Йолча ялат
1. Ахмой-Мартановски	8	71
2. Веденски	2	—
3. Грозненски	22	35
4. Гудермесски	54	104
5. Малгобекски	14	23
6. Надтеречни	32	12
7. Назрановски	11	12
8. Наурски	50	55
9. Ножай-Юртовски	3	—
10. Советски	—	—
11. Сунженски	11	65
12. Урус-Мартановски	21	10
13. Шалински	48	23
14. Шелковской	24	52
г. Грозный	80	—
Деррига а	25	42

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ХАЛКЪА ТІАХЬОЖАМА КОМИТЕТЕ

ГРОЗНЕНСКИ ДУЛХА КОМБИНАТЕ ЛЕЧКЪОРАШ ДАРЦЕИ ЛЕРТТІА ДОАЛ ЦА ХИЛАРЦЕИ НИЙСДЕННАЧА КХОАЧАМБОАЦАРЕХ

Нохч-Гіалгіай АССР халкъа тіехьожама Комитето белгалдоаихх социалистическин доалаъ лорарела Іалашдар дуъла лоаттабу хьовсам чіоагІарга хьакъеъа КПСС ЦК-ан СССР Министрийн Совето анна указанеш кхоачашъра Грозненски дулха комбината кулгалхоша (нн. Глушенко, Гакаев, Пачиев, Лянгасов) де доагІар дац ца шилар.

Цу дешах лаьца хІара шера мероприятеш т ийийчеш, Іалашмате духа приказаш а детташ, дирекце цехашкен производственин учхьанашкан ший чахьдаеннаьхьда организаторийн болх баьбаш, хІаьта из баьхьан доалаш духа комбинате хьалгІаІа а санна халкъе рузькъ лечкьашкан доал доацаьш моттигаш нийсцу.

Масала, экспедитора Чахиневен весовщика Тембуевен 1975-шера апреле 2 заар соагІа сонна "маьхь" «Серкашен» хьаьвеннаьн марша 517 килограмм лочкъаьш, хІаьта 1975 шера сентябре цар вочкъебаьІ 5936 сонна маьхь 1881 килограмм марша, 1976 шера мае учетах хьаІалъхьа Іатташ 3848 килограмм дуъла дауттА чудолІаш 54 бешка корарьй Грозненски дулха Іьовонала цехе (цеха начальник Н. Ножаев). 1976 шера 1200 соагІа сонна маьхь дулха продукт ца тоьшш 85 моттиг тоьшнаьн дулха комбината экспедиторийн.

1977 шера марте тохкам бечА хана 148,5 килограмм порсюнаьн жерда дулх хьаьвеннкад комбината болхлошкара. Комбинате кое гІоьна хьовсал лелаш Іоьнчьаьрга Іалдахьа кийчдеш, уьнлаш 42,3 килограмм дулх корадаьдА. 1975, 1976 шерашкен 1977 шера I кварталин дуъла лочкъаьдах лийцина тахаьх 48 саг — хьайбаш доаделча, марший цехий болхлой.

Іаьдало шоаьст тийша дІаьденнА рузькъа лорадерга гІулаьх бехьтоскам ца хеташ лелаш. Аргунски дулха-хьовала цехе начальника нов. Таймасханович марший цеха начальника нов. Батаев, боагІаьна тайнара хьовсам лоаттабаш дулха продукт лечкьеравоаца.

Комбината хьайбаш доаделча цехашка даьм телтаьн заготовительн, дисциплина. Хьайбаш доаделча хана уж технологическе цхьалхалаьдаьнга инструкци телаш, хІаьта из баьхьан доаделаш тушаш бІаьрча а хилаш, доахан хьачутечарна дуъл эшо а дуъ. Іалашмате дуъла моттигаш я доахан доаделе деза хинаш, доаделе хьалхІе цаьрга а яккийчтера положени телхаьх. Оттабьча боаравал тІеъ дуъх хьаьдаьрга боагІа расчет ец доахан хьачутеравоаца. Хьакъестаьна дуъла обрезе ушет лелаьра порядок телхаьо. Яра боагІачуо дуъхатІа из хьаьлаьрах доаЙер дІаІалц доахан хьачутеравоаца. Цу бахьанеГІа аляхе цхьан 1973 шера лаьрхІаьчІа боаравал соагІа 47 тоин дуъла доахта дауккад Аргунски дулха-хьовала цехо, хІаьта из плана юкъе дІа а лаьрхІаьдаьц.

1976 шера мае Нохч-Гіалгіай АССР-ехьа РСФСР КРУ-е ыча ревизе Аргунски дулха-хьовала цехъ гучаьхьал цІеннА ца тоьшш сов боаьшш хинна моттигаш. Масала, тевах ца кагІийна Іаьсий 439 цІока, хьехьарчий — 89 цІока, хІаьта хьакъарчий 102 «дрвнка», доахана 485 инка, совдьанназ.

Наьхьаьш цхьалхадахара технологическу инструкци кхоачашъеш ца. Во херж уж, хІаьта из баьхьан доаЙер дечиха моттигаш нийсьеннай наьхьаьш сеца доаьш цер доаьл доаьш доЙчул соадоаькеш, цІаьуьла 1976 шера 44 заар сонна гІоьл текхдеш комбинато.

Боахамашка брак яьш техническ утилизацеш хьадоаладайтан хьаьбеш , хьаьчуьцера, озара, церна, оформлени яра порядок телхаьо. Цу операцешца тІаьхьожам во лоаттабу ОПБК службо (начальник нов. Ляргасов). УтилизовеннИ дулха дуъхьа гІоьна хана бактериологическин тохкам баьц.

Бедалеп хьайоалча хиначуьн продукцен асаттІаш ІоІа учет вІаштІехьаьхкхаьц дулха комбинате цехашка. Марший цІьаьн таЙгаш юкъе мел дисад ІьожаЙча хана (цеха начальник нов. Батаев) гучедаьннад 576 сома маьхьа 360 килограмм тоьрга марша ца тоьшш а 432 сома маьхьа 102 килограмм «Сервилат» яха марш сов а хилар. 1977 шера I марте инвентаризаци ечА хана 19364 сома маьхьа тера тоьшш хиннаьц нов. Батаева.

Дулха комбинате холодильник желтаа а малагІа таЙна да а хоарадоацаш, йоаьнна тайнара маркировка ца еш, лоаттабу дулха дауттА бешкашка, цІьайонгІе бешшай дІаьхьайна моттигаш телхаьа я: бешшай боарамга хьежжа дац цер, чу доаьлла дулха дауттА. ДІалаьрІаьчуо 79 килограмм совгІа да эстера доагІа доаделча беженга дулха дауттА.

Шоаьй чуъьхара тІаьхьожам во лоаттабу дулха комбинато. Тоьрашкен материалаш ахьаьнна ІоІа инвентаризаци во, е хьаьн доацеш ІоІча коммиссеш, формаьнна ю. Инвентаризаци яьчуо тІаьхьА хьаьннаьрашца 1,20—130 ди далладе дІаьхьажа.

Тоьшш дулха дулха продукташ ца тоьшш боле нах бехьтохкаме оозра деш хІама дац. Масала, 1974 шерен 1975 шера I кварталеН 3256 сома маьхьа дулха продукташ тешАц экспедиторий Джабраилова, Хакимова, Іуаева, хІаьта е цеха материалашца следственни оргашкА дІаьхьаьтІаьгІ. Комбинате кулгалошо, техническин вентиляцийн службашца, производственни гІулакхошца доаеш эсала дар бахьан доаьлла 1975 шера пайда хьо ца луш дайнад 1975 заар соагІа сонн, 1976 шера — 191 заар сонн.

Дулха комбинато массаза а хьаьон ноткА дІетелан дулха продукташ эсала ца 1975 шера товарий дикалгін торговлеран хьожача паччахьалкхен инспекце 1460 тонн дулха продукташ- те тоьшш бина 149 тонн брак ЙаьІ; 1976 шера 2200 тоннах 24 тонн, уьш шера I квартале — 23 тонн. Эсала дулха продукташ ца дІетелар бахьан доаьлла 1975 шера 14 заар сона ГІоьл текхад комбинато, 1976 шера — 18 заар сон.

Производственно-ветеринарин тІаьхьожама (ОПВК) службон (начальник нов. Ляргасов) производственни лаборатореН Іалашдеш шоаьшта тІедежІа гІулаьхьа. Цунах ІоІа ца ІоІ ца ІоІ материалийн, арахеца продукце дикалгІе, цежийн производственни учествийн сенитарни ьхьалта хьажаьц.

Дулха комбинате сбыта отдело (директора заместитель нов. Гакаев) дамин телхаьо паччахьалкхен фондоан дисциплинеН мах беча организацийн рационарадаьш. Документий учет вІаштІехьаьхкхаьц отделе: комбинато массаза а дулха продукташ ца ІоІ. Сиаьн ІоІ ца ІоІ, ІоІ ца ІоІ, ІоІ ца ІоІ,

СИЙЛАХЬ-БОККХАЧА ОКТЯБРА 60 ШУ ДИЗАРА НАКЪАДОЛХАШ

БАРТ-ЦХЬОАГІОН ДЕЗАЛЕ

ДОТТАГІАЛ—ВАЙ НИЗ

М. ГЕТТУЕВ,
ЧЕРСИЙ-БАЛКХАРОЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДУМА ПРЕДСЕДАТЕЛЬ.

Вай доттагіала этапаш хронологически хьисаде хьеташ лацар сона. Доттагіалах дувца безам ба са дера хьалхьахача тайпара: ахкарора масалаш а кхувлаш.

Хьэцаргда вай таханара ди. Нальчикерча машинашъераша Нохч-Гіалгіайченна лоаттаю мехкадъта скважинашта эна насосашн агрегаташ. Уж лоаттаю мен эша. Цу тайпара ціяна боьхунца болча доалахоша, бизаева доттагіаша мара деш дац!

Прохладне болх беш я «Кавказкабель» яха завод. Из предприятин цахаддаш дегіаьчхаш я. Цунна хьежжа дукхагіа хуп цо арахецде продукци. Из ха а хоьш гор. Орджоникидзерча «Электроконтактор» яхна заводо дезар ду намоточни кабель ахш. Прохладнерча болхлошца кхоачашду цар дехар.

Мичаьха ремонт ергъя станокашта, экскаваторашта, двигателашта яхаш уйла йора тахшиг. Къилбеседа-Кіирийнене е аьлар моздокщиеран ордонашен. Хіаьта хіинца цига цу техникана керда вахар лу.

Тырныауэзки горно-металлургически комбинат горнякаша вежарашца дола бувзамаш лелдау садонсен горнякашца. Уж алхха производственни хиннаіаш. Садонерча художественни самодеятельность концертеш уьттаду Тырныауэзе, хіаьта тырныауэцашца — Садоне. Шоайла яхь лелаеш бола цинна а городий горнякаш вішаш хьовшаніга ух, опыт діе-ноха йовзийт, яхьа итогаш ю.

Віашн новкъостат дар — боьхунца болча вошала закон. Цу законагіа керда вахар хьалдеш, оагіох оагіув теха хьаболагіа советски нах. Горски республикана чуйоагіеча Черсий округах Черсий автономни область хилар. Цунца вежарашца доттагіаш тесаер Балкарой хьаман округ. Ишта хьехилар Черсий-Балкхарой автономни область, 1936 шера цох кир автономни республика.

Сайга хетт аз: дерригне а юхьег мелаг ер-хьогі! Юхьанца хиннай етта кирпишкеш, тхов тіе юлла кирпишкаш хьаю, хьоар довкка кустарни а аккустарни а предприятеш. Боьхунца йола промышленность дегіаьха йолаелар Советий Іаьдал дельча дена.

Хьэцаргъя вай тха индустре дахььашхаръер — машиностроительни (хьалка хинна гидротурбинни) завод, 1931 шера Нальчика йистс хьалгір из. Кхо цу дельча лоацтеврлически турбиншу арахеца йолаелар завод, цьаьвьхьа цхьа шу дельча ший продукци кхиччаьх діаахийта яьлар из.

Тіоа болабеннана хана насосаш, мехдаьтта двигателаш хьеде йолаелар машаевод. Цуо тіехьаьгіа реконструкци йир цунна. 1956 шера керда центробежни насос арахецнга карадерзаздер цун коллективо. Завода продукци хіаьта эшаш я Советски Союза а вежарашца доднча кхьча мехкий а мехдаьтта промышленността.

«Севказавлетпромприбор». Ишта цін йолаш я промышленности производственни технологически процессашта автоматизаци а механизаци а яра эша тайп-тайпара приборраш аппараташ хьаю объединенни.

Республика столица — Нальчике царел соьгіа болх беш я станокаш ю авторемонтни заводаш, телемеханически высоковольтни аппаратура, выжиг бетонни конструкцей предприятеш, искусственни ціскийн плащаш ю кіедаьш хьаю комбинат, «Эльбрус» яха мебель ю объединенни, кожгалантерейни, трикотажни, швейни, кожгіирс йу, кондитерски фабрикаш. Хіинца Нальчикерча промышленни предприятеш тоьшш бац болхлой, цудухьа уж оаха кхувлл города гьаьна йоацшш ухкача юрташкара.

Д оскалгіа диллеш шоллійна мотгіиг я город Прохладни. Цига болх беш я вай лаккехьа йийца, «Кавказкабель» яха завод. Ленина орден лелаю ремонтни завод, швейни фабрика.

Тіъаьь иттлагіиа шерашка Баксанехи чіожа корайнер сийрда бесаш болча металлий промышленни запасаш. 1941 шера цу готтігача йоьаьл мотгіиг болх ба йолаелайтер йоькха молибдено-вольфрамовни комбинат. Цуо тіехьаьгіа цох хьахилар горно-металлургически комбинат. Цунна енний Къаьгьегма Цівча Байрахьа орден. Мехка іаьлымеьте чіоагіа йолаелар дола металл ну цо. Цига хьехиннай Тырныауэз яха вай ханара город.

Керта тіа го бу промышленни предприятеш йолча моттигашта. Уж гонаш тіа-тіа дуьхьагіа кулаш лаьт. Майски яхача городе арахец рентгеновски аппараташ, Нарткале болх беш я йоькха химически заводн шиномонтни заводн, Баксане я йіагчеи діоттігачеи промышленността дукха предприятеш.

Донкхий хьеташ хиннад юртта боахаме а. Нагахьа санна 1913 шера цхьан гектара тіара юьхьера лаьрілча 5,3 центнер алет доькхгаш хиннаделе 1937 шера кхоаза ду дукхагіа доькхгер из. Хіаьта 1962 шера 1953 шера хиннанчл кхоаза дукхагіа чийнер алет. Діадаьхка шера хаоттама хьалаш аьтта бощаш хиннадейе я хіара гектара тіаре чудера 31,5 центнер ка боьа алет, 37,9 центнер хьежкіаш.

Уж даннеш республике юьхьера лаьрілча эрзаш я. Хіаьта хьалха латта боахамаш хьайіцаьчл Республика дикагіа йолча колхозашкеи совхозашкеи гектара тіера чуэц 40 центнер алет, 55 центнер хьажкіаш. Цу тайперча боахаьвх я Урвански районе Ленини цІеарагіа йола, Баксанни районе Шогенцукова цІеарагіа йола, Прохладненски районе Чапаева цІеарагіа йола, Майски районе «Красная нива» яха колхозаш, кхыраш.

Уж толамаш эіаьнгіа дешо а царех кхоачам бо. Іе йиш йолаш дац вай. Керда мулаш дахх ціерташ ба республикиз кхьаьгіаргіа. Уж тіехьаьрна итт шера промышленни производстаз боьрам хинназ ваьсамбаьлнаб, керттера производственни фондаш 2,4-зза дегіаьлвайкай, хіаьта машиностроенни металлообработкеи — 4,4-зза. Къаььегагіа оскарле 1,9-зза лаьтьенна. Шера цІъа милліард сома мыьхал дукхагіа продукци арахец республика промышленността. Ишта ба біаь шерашта ийса долча 60 шера хьаьвна ниггі.

Цу тайпара хьал да юрта боахаме а. Діадахача шера деррига чудена алат 531 эзар тонн хилар. Цох Дьаьхна діаделар 256,8 эзар тонн, 1965 шераччул шозза дукхагіа.

КЕРДАДАРАШ

ХИЙ—КХАШКА

Терекн Аргуданн яхача хиннаьхьа юке віаьхьаче хана біарчаге йиш яр бурудаетте усиловкашн геологаціа. Уж бар Черсий - Балкхарой комплексни геологически экспедицера

ЭГГАРА ХЬАЛХАРЪЯР

Республике эггара хьалка хьалъхьй минеральни удобренеш бацьоагіаш лорагіо химически хіамашн лоаттаю универсальни база.

Къилбеседа - Кавказе йоькхагіойла из база «Кабардинпромстрой» трестс Прохладненски районе хьалъхьй. Цун шин хранилище деш мел дола мукъаьрг, тіаделтарен болхдерен балгаш-механизмаш ву.

Керда база эксплуатаце діаяларо Черсий - Балкхарой «Сельхозтехника» объединене йиш хилийтар колхозашн совхозашн минеральни удобренеш, гербицидашшен іалашъяр централизацин. Іалашъяра ю. Хіаьта боахамашка е хьаштдаеле хіаьшка діаьхьуь уж, «Сельхозтехника» объединене ший машинашца діаьхьуь уж, колхозийн совхозийн транспорт мукъа а яьлйта.

Цу дерригне минеральни удобренеехь бацьоагіаш лорагіа химически хіамаехь дикагіа яайда аца торо лу, уж діа-юха кхаьхьарга діадодар кіезигту.

Прохладненски районе Чапаева цІеарагіа колхозе кхоъ ва уж. Колхоза председатель Абубекиров Нажмудин Биляловичкерте а волиш Социалистически Къаьхьегама кхоъ Турпал. Царех шиъ шоайа гу уьхх сурта тіа: хьажкіаш кхеча производственни бригада бригадир Г. Х. Емишев (аьттехьа латтар), ту бригада механизированни звено звеньевой М. А. Котеьхов. Уж сийлаьла цІера. Ишта ба біаь шерашта ийса долча 60 шера хьаьвна ниггі.

Цунца цхьана предприятете специалисташ тіаьеІіа къаьхьгаш ба дьаьтта фелерен выключателаш эгрااьхьа тоьара, уж дукхагіа яьаш а тешшамегіа я хилийтара.

Цунца цхьана предприятете специалисташ тіаьеІіа къаьхьгаш ба дьаьтта фелерен выключателаш эгрااьхьа тоьара, уж дукхагіа яьаш а тешшамегіа я хилийтара.

Телемеханически аппаратура завод — республике хьалка латташ а производства лаьхьа культура йола а предприятеи. Моллаеш чоалдаре дехкарашн ваьчашде иза діаькхоачаргбоаеш я цун башка дика коллектив. Завода арахецан йола технологически процессашта доал ду автоматически системаш мехка а доьзол дехьа а толаме болх беш я. Заводо 40 изделена паьчахьалькен дикала Зяьк енний.

СУРТАШ ТІА: завода керттера метролог, дикагіоца рационализатор я изобретатель а А. Х. Хевсоков; шоллагіа сурта тіа — завода культура ЦІа.

И. КОЛЕСНИКОВА сурташ.

Прохладненски района Чапаева цІеарагіа колхозе кхоъ ва уж. Колхоза председатель Абубекиров Нажмудин Биляловичкерте а волиш Социалистически Къаьхьегама кхоъ Турпал. Царех шиъ шоайа гу уьхх сурта тіа: хьажкіаш кхеча производственни бригада бригадир Г. Х. Емишев (аьттехьа латтар), ту бригада механизированни звено звеньевой М. А. Котеьхов. Уж сийлаьла цІера. Ишта ба біаь шерашта ийса долча 60 шера хьаьвна ниггі.

Цунца цхьана предприятете специалисташ тіаьеІіа къаьхьгаш ба дьаьтта фелерен выключателаш эгрااьхьа тоьара, уж дукхагіа яьаш а тешшамегіа я хилийтара.

Дідадахача шера колхозо паччахьалхенга дехкар 100 эзар центнер алат, е шера блянагіа доагіаючуа 1,5-зза дукхагіа. Уьхх шера керда толамаш дахара тіехь яхь лоаттаю ба колхозхой. Масала, Котепахова звеное дош лепназ хіара гектара.хіара 110 центнер хьажкіаш чуэца.—

И. КОЛЕСНИКОВА сурт.

Советски республикан барт-цхьоагіон дезале шийара йоагіаш йола моттиг діаЛоацаш я Черсий-Балкхаройче. Советски Іаьдала шерашка тамашийна чІоагіа дегіаенай автономни республикан экономика, культура, искусство. Паччахьа хана Къилбеседа Кавказа ергіа йистош санна тіехьайеса, цІахьхьа боьхь йоацаш хиннай из. Дешар-йоазув ца хоьш, ж, миска бахаш хиннаб черсийн балкхарой.

«Ленин Гъэзагу яхача черсий республиканскан газето кийчьлъй ухх оагіон тіарча материалаша дуьнг Сийлахь-боккхача Октябро, коммунистий партс хьаьвйилаача наьхьагіа йодача доалахарца республика хьалъхьгамхошта карагідьнинарех.

Тха интервьюо

МИШТА НАКЪАДОАГІА ШО ОКТЯБРА 60 шу ДИЗАРА?

Тха корреспондентоо из хаттар дир Социалистически Къаьхьегама Турпалашца. Лоаттаьв оаха кепетох цар дуьцачуьн.

А. АРАМИСОВ, УРВАНСКИ РАЙОНА ЛЕНИНА ЦІЕАРАГІА КОЛХОЗА МЕХАНИЗИРОВАННИ ЗВЕНО ЗВЕНЬЕВОЙ.

Уьхх шера 60 шу дуэ Сийлахь-йоькхача Октябрьски социалистически революце, адамлен историчуьх керда зама хьайийлаача революце. Кхетадеш ма-хиллера, Аргуден яхана тха юрта баха нах а ба цу деннан кердача коталеннаца нахьаьбаха кийчулуш.

Ленина-орден лелаю тха колхоз Ленина цІеарагіа я. Дуьнгача са юртахошта деннад доккхий правительственни соьгіаеш. Кхы а хьинарегіа хьаььга дикхарийла ду тхо цу гІулаьгіа. Шоашта карагідулаца толамех доккхал де йиш йолаш ба колхозхой. Соаэка юртбоаэама продукташ дукхагіа яхарн паччахьалхенга йохкарн тіехьа яржача Ерригсоюзнн социалистически яхье классни моттиг ыьккхер цаьр. Тха колхозе елар КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК керара кара тіра ЦІе байраех.

Уьхх шерара біаьсти шийла а дукха догіаш далхаш а хиларо болх хозаблийта бале а тхоашта могар дир оаха хьаьжкіаш лоацца хана дайийна яхарн. Соаэ болх беш вар Катинов Владимир, Гаэзов Мухаддин. 215 гектара тіа хьажкіаш дійийра оаха. Хіанз царна Іунал деш да тхо. Хетергаьгіа, хьажкіаш дина хьуьхьа меташ я. Оаха доаг деннад хий доккхача хіара гектара тіара 100 центнерн хьаьгіа-лаьтташ тіара 70 центнерн фуалььхьта хьажкіаш чуэ. Оаэоаг хьь лелаеча украински механизаторел тіехьа ца дусаш денна доаг кхоачашца хьожарда тхо.

Ш. МОЛЛАЕВ, ТЫРНЫАУЭСКИ ГОРНО-МЕТАЛЛУРГИЧЕСКИ КОМБИНАТА «МОЛИБДЕН» ЯХАЧА. РУДНИКА БРИГАДИР

Вай новькъостий, Тырныауэ шахтерий каст-каста уйла ю аз. Хьаьта массеза а цецоаг цар хьинарех, деннаьл. Кіоарта лаьттан кіаьла болх бу уж дакн дог-уйла аьенна хуп. Хіаьта хоаш ма дий шахтера болх аттэ боьлгіа.

Вешта, сона хов са новькъостий дог айдеина хіана ба. Шахтераша шаьра хов шоаш я шоай хьаьхьгаш а Дьаьенна чІоагіа эшийла. Цу хіамо корда иьз тіе ідрийн.

Шахтерий Болх геттара унзара я хала а ба яла ціерташ со. Бекъда цаі да шеко йоацаш: говзал а деннан а долаш хина беза уж. Хьаьта дукхача шерашка са новькъостаца Іоаьйй йоькха опыт, лакха говзал. Царна дика боза шоашта тіаьетта балгатехьаьн. Тха республике а гаьлне арахьа а доаэаш да комбината болхлоштта карагідьаьна гІулаьгіан. Иттлагіе пятилетка хьалхарча шера башта-дика толамаш дахарех предприяте коллективана елар КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК керара кара тіра ЦІе байраех.

Тха бригада доккхал деш я из толам боьккхача ше дакъа лаьарех. Уьхх шера пан хенал хьаьлха иьхочашъе лаьрхіаг комбината коллективо. Октября 60 шу дизара сийна яржача яьхьа юьхььенан тха бригада а. Тха гІулаьгіан дина лаьл, ас шера пан дикка тіехьхоачашъ.ШІ. Шера план сентябрь бетта хьоачашъе дош деннад оаха.

М. КАМБИЕВ, КАМЕННОМОСТСКИ ЮРТАРЧА № 1 ЙОЛЧА ЮКЪЕРЧА ШКОЛА ДИРЕКТОР.

Ший хьалхьга дешийтар чІоагіа дегадоаллаш хиннаб черсий Іилмехо Ногмов Шора Бекмурзович. Баьнна цунна дагадоаллаьр діадахача біаьшверне хьоачашдулургдолаш хиннадац.

Хіаьта тахан вай яз: «Ший мехкахоша карагіьаьнгар Ногмов Шорайна біаргаеш йиш яьлар». Аз тахан тхоаш юртах мара дуьцігаргдац.

Тха юрта кхоъ юьхьера школа я. Царех къаьнагіьар я аз болх бу № 1 яр — йа Октябрал итт шу эіаьлгіа я. Цу кхаьнгіаьлча школе дешна дагіа кхо эзар гаргта бер. Вай біашверне 20 че шерашца Ногмовах Іулаьгіг діаьо дикьлна Кашкина Тамара кийчьлъ хиннадеш уьхаза хьаьйийлаьар 15 бер дешаш йола школа. Царна хьехаш цхьа педагог хиннав — Талиб, юрта лаьхера дешар дийша цаі мара воаца саг.

Хіанз тха юртарча кхаьъ школе болх беш да 200 эзарххо, уж Ерригсаз я институташ яьла ба. Аз кулгалдече школо ше хьайийлаьчча дена арахіеца юьхьера дешар дийша 1200 саг, царех аханел дукхагічер тайп-тайпара вузаш чекхъььлий. Хіаьта цаьрех 150 саг тха юрта болх беш ва. Уж ба хьхарой, инженерой, лорш, агрономаш, зоотехникаш.

Сийлахь-йоккхача революце цІейна накъаьха кийчуьш я тха педколлективан дешархойн. Цу хана дездергда тхона белгаза дола цхьа ди а — тха школо эгіара хьалха итт классе хьажкіаш арахіеца 30 шу дизар. Уж цейна кердача толамашца дездера иьз кхобергбац оаха.

ДАЬ НАЬКЪАГІА

Дукха ха йоацаш, общественни дехкар кхоачашдеш, Черсий-Балкхарой АССР Лакхехьарча суда вьездной заседание лакха йоацаш хиллер со. Неччахьалхен бесх беш процесс кхаьмьг лелаеш хьа кхоъ юьйсе Доккшоков Герман Хасанович. Хьалхагіа сона воввашн вахар на, цудухьа теркам тіаьаьйта лаьдуьгіар аз цун кхаьмьлагіа. Цу хана сона дагадеаьр республике центральни паччахьалхен-арсие цхьа сайна дайна письмо. Из дадаьлдар хіанчул 34 шу хьалхагіа.

«Тхоца дукха ха балкарашн, черсий, эрсий — Черсий-Балкхаройчи сий доза кіеннгіий, вадора вагора! — Уж ба Доккшоков Хасан Тырович, Алгагиров Хазир Исмаилович, Радутный Тимофей Дмитриевич, Шачаев Мухаммед Якубович, Бэйсаев Хачу Исмаилович...»

Тіехьаьгіа сона хайра Доккшоков Хасан Тырович Германа да воога. Дьаьенна хаьлча 1941 шера шийла лайна- фронте нахав из. 297-ча дошной полка 1-ча эскадрона командир, цуо тіехьаьгіа истребительно-противотанковни дивизиона эскадрона командира заместитель: полаш лейтенанта Х. Т. Доккшокова дайна дадьлад Кьулбелхен, Кьулбелхен-Малбуьгеч, Сталинградски фронташа хиннача чІеннаьгіа. Цига из майра а денал долаш а дайлйе фашистски гІаьрхоеч.

Аганеерою яхача моттигга юхье хиннача цхьан тіемах фронтера сержанта Черков Василе яздадъ комсуьрнст Х. Т. Доккшоков командир хиннача взводах.

«1942 шера 2 декабра Іуйре сатийна ипар. Фашистски самолеташа тхо долча тіа а ухаш бомбаш туеттар.. Іаьвашта зоаэ: ваташа санна немцаша авиацн юьхьенькъхьа яле пуэнн тіехьа танкаш а пехота а айтаргіолга. Мотор хьалха боацаш кор баккхан немцаьш, ишта и цар тактика. Цудухьа хіара салте цІаьхха а хьежар ший гергага, тіом ба кийчулуш.

Іуйрийна 10 сахьат дьаьнад. Моастагічуьн минаш тха поэнешта тіехьашка лелх. Аіеннача моттиг хьагчийкіо машинаш ГІашлойн. Атака е кийчулуш ва моастагіа. Иоккхийча топашца тіехьашка багіа вай салтий. Дов деш аттагіа хурдолаш Т. Шерегова хьыметтад юкъаьгіа доалла тіекар мелдир. Цінмхара я іІаранг юхьаьгіа.

Доа чІоагіау моастагічо, пахаддаш бомбаш етташ а пуэн самолеташ. Моторий тата, лелха бомбаш минаш—дерриг а віашагіІийнад. Шоашта дуьхьала латта вай біухой дукха боацийта а хоьш ба. Іаьвашта ваьсамбаьлнаб. Цхьабакъда царна хиндар воашта денал долаш дуьхьала латтар эрсех, черсех, балкарнех, узбекех, эрмалоех латта барт боа дезал боагіа. Вай 70 салтечоа дар тіехийцаш полк гергга ГІашлойн 80-ней кіезигагіа йоацаш танкаш.

Моастагіа тіатеІіаш вар. Мино йохайир Шерпев Карайбе пулемет, еха я Крикморучко автомат. Немцийн 200 метр мара гаьна баг. Хьаьнеа Гидеон Тамазов Таркаиен пулеметни расчеташка фашисташ юхатоха аьина приказ делар командира Доккшоков Хасана. Текхаш пулеметчикаш болча тіа а ваха Доккшокова аьлар:

— Ешли Таркаеи!

Дагадоаьл меа аІаьхий яр Черсий-Балкхаройчера вай колхозаш. Немцаша тіа а баьлка йіхай уж. Дагадоаьл. Цунна ди долаш балар вай деаллаш, мишта дика дар вай бераш. Немцаша доаьлад уж. Еттам, етташ корта хьал ма-хьоаблайта гозварашка. Вай берш, истий, ноанай, дай, йіжарий бахьанне дорха лата фашистех.

— Хьа приказ хьоачашдергда, немцаш чакхбоалийтаргбан! — лоацца жоп а денна пулемет етта воаравелар Гид...

Ший біуой дас санна йохкто йора командира Х. Т. Доккшокова. Іомабора гера ийса хоосса, морийа а физнчеча а из болаш хіда. 115-ча дошлой дивизе біухоацца діаБолабир цо ший тІема ийкъ.

1942 шера декабрь бетта Верхне-Яблочни яха моттиг хьаькхха а ГІерташ тІом беча хана коммуниста Х. Т. Доккшокова гойтар лаьхха говзал, ший подразделенена кулгалде хоьлгіа. Из ГІулаьх деш хинача эскадрон го баьча хана лейтенанта обороца дика віаьгіІехьа а яьккха, цу тіехьаьгіа ший салтий цигара эрабаьлар. Цу хана йохайир моастагічуьн йиъ таьнг, духха а салтийн эсарашн боаийр.

Вежарашца йолча Калмикие лаьттан тіа яхьчаьбар тІом. Кізиль-Хусюн яхача юрта разведке вахайтар Х. Т. Доккшоков керте лаьтта итт салте. Хасан Тырович цхьан цІаьгіа діаЧувьалиеча цунца цІаьхха тіаьхийтар яхоь гитлеровец. Калай а денал долаш а вола советски эсар котаьлар. Бакъда цун дерригга дегІ урсаш дийтта дар. Човаши йоккха ца хиларех дийна висар из.

ЦІаьхха разведке вахача хана Х. Т. Доккшокова группас ийна тхъььх гергга фашист, хіаьта цар гергге документашца цхьай штабе эіаьгіа.

1943 шера Хасан Тыровича хала човаш йир. Пятигорске' эвакогоспитале дарба дайташ иллар из. Лораша цунна елар инвалидность шоллагіа группа, Советски Эскара мугІаршкара демобилизаци а еш.

Бакъда коммунист Доккшоков човаш йийрза воаллаше партре Нагорни райкома организтруктурски отдела заведующелла хьожаьгу цуо тіехьаьгіа — Нагорни МТС директора заместителалла. 1948 шера парте Х. Т. Доккшоков хьожаьгу хьалха Нагорни района, тІаккха Чегемски района прокурорлла.

Социалистически законность чоагіЬаьра дукха низ, знанеш, говзал діаЛу шоллагіа класса юрнеІ та Х. Т. Доккшоков. Къаьгьегмахой хьешташ дорадеш, цо дяра кьовсаш лоаттаборга вулаьккошца. Из да да могача ныьха хьаьъ дурацца тіІІаьча балгах вийра прокурор Х. Т. Доккшоков, денад доала фронтовик, коммунист, дийъ бера да.

Хасан Тырович ший вахар діаденна хіамо — Дьаьенна, наха тешшаеш гІулаьгіе діаЛоацу цун воІа — прокурора, коммуниста Доккшокова Германа.

Е. ХАКУАШЕВ.

Социалистически мехкашка

ДОТТАГІАЛА ЭСТАФЕТА

ЦкъоалагІёа мая цІёйш тІаклоачача хана 12 эзар болгІо чуоллгІа Тарнуский азотни комбината коллективо польски химический промышленность Берриге болхлой тІаъиййар Сийлахь-боккъуча Октябри сийна лелаеча социалистически яхьа юкъебаХаьра. МассеХ ли дайнчаЧа ГІоЛла тарнуский химический комбинатна хьалдаьлар хІаЧка Польша эзарашь болхьоша. Кеда-керда предприятеш юкъеХу Октября сийна лелаеча хьаь болам, химический промышленность доаэнеЧ ара а бьаьна, берригача нана дІа а ийна, ДІаХо а ийзи ГІоагІГІуш ГІоагІГІа.

Боьхьоца хьаа доагІаш дола хІама да селлара чІогІа ина тІаноэш йолу Октября сийна лелаеш социалистически эгтара хьаьхь Тарнува химический комбинатна юкъера лаЙйолаьлар. Ерригача Польша социалистически хьаьхь юкъе ийзаГІаш. Из дІа а доаЧ тарнуский комбинат. Республика хаЧка болкам дегІаболабоЧа доаЧка дакъа ешарах. Къаьсгаьмхой боькъо ярах «За заслуги» яха доШо ЖІарги цхьаьаГІча степени». Къаьхьарма байраьхь орден сиий цуйна. Говзанца, инициативаца, социалистическа белгалболаш баьнарнуский болхлой. Социализм хьаьлеЧа шерашка ІаламаЧе доккхийЧа къаьхьегама толамашка кхьаьчаР уж. Комбинато шера йоккхуча продукце мах 200, миллион злотыьхьара 8 миллиард злотыьхьа кхочаш Октября сийна лелаеча боламе

Тіемо доккха зе дакъ Тарнуна азотни предприятешца Город Анта шоаш дІаболхьаш оборудованн вІашІаьккхьаьл, немецки фашисташ Германен Австрен дІайийхьаьл из. «Тіом Сеншиите а дІойолаь, шин шера юкаметтоттаеш хилар комбинат, яхаш дуьл предприятен парткома секретара Ва. Баьрдаш шоькъе. — Іаламате доккха новкъостаЧ дар тхона Советски Союзо. Цу хана оттаьнь советски оборудованн хІинаь а тІехьа болх бен я. Къаьстгаьдика новкъостаЧ дар советски специалисташа даьр. 1947 шера болх бе а йолаелла, эгтара хьалхара продукци елар комбинат. Ю. Н. Ленина соратника, ленал долча чекиста Ф. Э. Дзержинскае цІн ялдар цунах. Предприятен доккхаьдеш леламо из цІн, цо массаза а хьалхарчарна ина ленкхийна ешарах. Из дІа а доаЧ. Из дІа а доаЧка хьалхарчарна продукци елар болхьоьхьа кийчбенаЧ Октября сийна лелаеча яхьа, дІеренца, партийни, профсоюзни, хьалхарчарна организацешца ІухьанаЧ ийцар ХІара предложенеш».

Тарнуний октябрьски почиН чуоллаа массеЧ-лостагІалла лелаеш. Цу ГІулакхан: продукце керда тайнаш производственна шерра юкъеЧахьар, белкаи энергин дакка кехкарийна, цу хІара ГІулакхан ІаламаЧе керда гІа бахар. ПланаЧ соврІа ше ТІаийна деккар 30 октябрь хьаТІаотташ кхочаьаьле ДерХ колективо. Цу ГІулакха дакка гІо дерГІа «Сийлахь-боккъуча Октября сийна лелаеча боламе

«РЕКОРДО»—ОКТЯБРА ЦІЕЙНА

Пловдиверан мотокарш ева «Рекорд» яхаьа комбинатна сборочни цеха шерра хьаЙийлаьна ковнаЙарш тІа ДІаоттаьлаЙ. ЛаТТ сеГІаЛЛОН ТаБЛО. БолХ БЕШ ВОЛ ца хІара сата бІаргагІу цу дІайийнаХьа пеХера планагІа масса машин арадла еза а смена белгалдаРча сахьата конвейер тІера уж масса ІоиЙнай а.

— Комбинате лелаеш яхь дІайийнайтІина ІаламаТе бокъхь ловрХІам бен леладу оаХа, — яхаш дуьл цун керттераЧа директора инженера Велко Белкова. — ХІаьХа тха коллективна социалистически белгалдаХийна. Тхона Октября 60 шу дІаьсра сийна оаХа деккар тІаийнаЧ планаЧ соврІа 60 мотокар — советски — паччахьаЧ ловрХІам дакъхчаЧа хІара шера цхьаьна — хьаь а уж Советски Союза яхьийтта. Цуо соврІа, коллективо хьоьсаЧ лоттаЙ. ЦкъоьгІа автопорчучашкан яхьийтта шера ІІІІІ ІІІІІ